

gedeelte over broedgedrag en broedbiologie is verzorgd door Mr. Nethersole-Thompson. Van de 23 gekleurde platen van de hand van wijlen Lodge verdient naar referents mening vooral no. 10 (Poelruiter) speciale vermelding.

C. G. B. ten Kate.

De waarnemingskaarten

Na een jaar praktijk willen wij u eens inlichten over de gang van zaken bij de nieuwe wijze van inzenden van waarnemingen door middel van de waarnemingskaarten.

De hoeveelheid binnengekomen kaarten was ver boven de verwachting; over 1961 werden ruim 1200 kaarten ontvangen en de stroom gaat nog steeds door op het moment dat dit geschreven wordt. Verreweg de meeste leden hebben vertrouwen gehad in het initiatief en hebben spontaan kaarten besteld en hierop hun waarnemingen ingezonden. Sommigen waren zeer actief en deden verdienstelijk werk door van een bepaald gebied per soort kaarten in te vullen, waardoor een volledig overzicht werd verkregen van het broedvogelbestand van dit gebied in 1961. Wij hopen dat dit enige jaren achtereen zal worden volgehouden, opdat wij kunnen vaststellen of het bestand voor- of achteruitgaat.

De vraag die in de loop van 1961 het meest gesteld werd, luidde: „Welke waarneming is nu belangrijk en welke niet?” Op deze vraag kan in zijn algemeenheid geen antwoord worden gegeven, omdat het een kwestie is van ornithologische ondergrond. Gelukkig heeft men thans aan de „Avifauna van Nederland”, verschenen in *Ardea* 1962, No. 1 en tevens als afzonderlijk boekwerk, uitgave E. J. Brill, Leiden, een goede leidraad. Daarin kan men vinden welke plaats een soort in de Nederlandse Avifauna inneemt, aangevuld met trekdata. Uit de tekst kan men voor zich zelf opmaken of een bepaalde waarneming waarde heeft. Onmiddellijk laten wij er echter op volgen, dat het centrale landelijke kaartstelsel van de Commissie voor de Nederlandse Avifauna geen verzameling is van kaarten van dwaalgasten of van gevallen met extreme data. Met een variatie op een bekend spreekwoord luidt het parool: „Beter 10 vogelkaarten in de bak dan één achter de hand gehouden”.

Van de hierna genoemde broedvogels weten wij eigenlijk te weinig en de Commissie voor de Nederlandse Avifauna roept uw medewerking in om van deze soorten de broedgevallen per kaart te melden:

Krakeend	Dwergstern	Vuurgoudhaantje
Pijlstaart	Kerkuil	Bonte Vliegenvanger
Kuifeend	Kleine Bonte Specht	Grauwe Gors
Tafeleend	Boomleeuwerik	Ortolaan
Sperwer	Duinpieper	Geelgors
Blauwe Kiekendief	Grauwe Klauwier	(W. Nederland)
Grauwe Kiekendief	Zwarte Roodstaart	Appelvink
Kwartel	Blauwborst	Putter
Houtsnip	Fluiter	Europese Kanarie

Voor degenen die reeds actief aan dit kaartstelsel medewerken en er dus het belang van inzien, is nog een taak weggelegd. Indien u contact hebt met of veldwaarnemers ontmoet die er geregeld op uit trekken, wijs hen er dan op dat zij hun gegevens moeten inzenden. De vogelarij is een leuke hobby en het is aardig voor zich zelf waarnemingen te verzamelen en netjes in een dagboek te noteren. Doch indien zij daaruit nooit te voorschijn komen, dan moet u niet denken dat uw waarnemingen enige wetenschappelijke waarde hebben. U kunt uw hobby door het inzenden van kaarten verrijken en dienstbaar maken aan een avifaunistisch onderzoek en dat geeft u dan een dubbele voldoening.

Na storting of overschrijving van f 2.— op girorekening No. 257107 t.n.v. M. J. Tekke, Den Haag, ontvangt u 100 waarnemingskaarten met een handleiding.

M. J. Tekke.

Varia

In de Prov. Overijsselsche en Zwolsche Courant van 31 juli 1939, komt een artikel voor van de hand van de heer J. Geesink, destijds archivaris der gemeente Zwolle:

„Ooievaars op de markt.

Tot de meest ongenooide bezoekers der vischmarkten behoorden oudtijds de ooievaars, die toen op de daken van kerken of kloosters binnen de steden gaarne hun nesten bouwden, doch dan tevens daar ter markt gingen. Zoo had Den Haag, blijkens de rekeningen van 1468, op het Gravenhof reeds vijf ooievaarsnesten. Twee der ooievaars behoorden tot de getrouwste bezoekers der Vischmarkt. Zij hadden er hun met hooi gevuld hok en werden dan ook door niemand gestoord, integendeel werden zij zoo goed verzorgd dat zelfs een dezer vogels reeds vóór de 16e eeuw plaats heeft genomen in het Haagsche gemeentewapen.

Ook de Vischmarkt (te Zwolle) had in het midden der vorige (19e) eeuw haar ooievaar, die ook 's winters overbleef, zijn eigen hok en verpleger had en die de lieveling der vischvrouwen was. Zijn geboorteplaats was aan het Frankhuis (even ten NW van Zwolle aan het Zwartewater) en zijn gehechtheid aan deze plaats was zoo groot, dat hij hoe koud het ook mocht wezen, bijna dagelijks een bezoek aan het Frankhuis bracht en bij terugkomst met de snavel tegen de ruiten van de woning van zijn verzorger tikte, die hem zijn vischmaal toereikte. Vervolgens stapte hij naar zijn met hooi gevuld hok, dat hij bij tijden broederlijk deelde met den hond van zijn verzorger. In den zeer kouden winter van 1855 trok men dezen aller vischvrouwen lieveling een paar warme kousen aan, wat volgens getuigen Langbeen niets beviel en waartegen hij zich met kracht doch vruchteloos verzette.”

R. S. W. Wentzel.